

**NUORET
LESKET**
RY

Toimintakertomus 2021

Sisällys

1	Yleiskatsaus	2
2	Hallitus	3
3	Kokoukset	3
4	Työntekijät	4
5	Rahoitus	4
6	Toiminnan arviointi	4
7	Vertaistukitoiminta	4
7.1	Vertaistukiryhmät, vertaistukipuhelin ja verkkoyhteisö	4
7.2	Vertaistukiviikonloput ja muut tapahtumat.....	5
8	Viestintä	6
9	Koulutukset & messut.....	7
10	Vaikuttamistoiminta	7
11	Yhteistyö.....	9

1 Yleiskatsaus

Nuoret Lesket ry (ent. Suomen nuoret lesket ry) on vuonna 2009 perustettu työikäisten leskien ja leskiperheiden vertaistukiyhdistys. Vuosi 2021 oli yhdistyksen kahdestoista toimintavuosi. Vuoden aikana yhdistykseen liittyi 269 uutta jäsentä. Vuoden lopussa jäseniä oli 1059 ja kannatusjäseniä neljä. Lähes puolella jäsenistöstä on lapsia, heitä ei ole laskettu mukaan jäsenmäärään.

Nuoret Lesket ry:n sääntömääräinen vuosikokous toteutettiin koronatilanteesta johtuen etäyhteydellä Zoomissa 29.5.2021. Yhdistyksen jäsenmaksu vuonna 2021 oli 20 €/ vuosi, kannatusjäsenmaksu 28 €/ vuosi. Yhdistyksen toiminta oli avointa myös niille leskille, jotka eivät ole yhdistyksen jäseniä.

Nuoret Lesket ry:n kirjanpito ostettiin Keski-Suomen yhteisöjen tuki ry:n tilitoimistolta ja tilintarkastajana toimi SysAudit. Taloustilanne oli vuoden aikana hyvä.

Koronatilanteella oli edelleen merkittäviä vaikutuksia yhdistyksen toimintaan. Osa toiminnoista jouduttiin perumaan kokonaan, osa toteutettiin etänä ja osa taas siirrettiin myöhäisempään ajankohtaan. Kasvokkaisten tapaamisten ja tapahtumien peruuntumisesta syntyneet säästöt käytettiin leskille suunnattuun ylimääräiseen toimintaan. Näitä ylimääräisiä toimintoja olivat Maaret Kallion Voimana toivo –verkkokurssi ja Lapsen suru -webinaari. Lisäksi kevään ajan toteutettiin työntekijä vetoisesti viikoittain kokoontuvaa valtakunnallista verkkovertaistukiryhmää. Syyskaudella verkkovertaisia jatkettiin vapaaehtoisen ohjaamana.

Koronatilanne vaikutti edelleen paikallisesti kokoontuvien vertaistukiryhmien toimintaan. Osa ryhmistä kokoontui normaalisti, osa toteutti tapaamisia kokonaan tai osittain etänä Zoomin välityksellä ja osa laitto tapaamiset kokonaan tauolle. Yksi vertaistukiviikonlopuista jouduttiin perumaan kokonaan ja yksi toteutettiin kahdessa osassa rajatulla osallistujamäärällä. Kaksi viikonlopuista pystyttiin toteuttamaan täysin suunnitellusti, ilman muutoksia. Jotkut tapahtumista siirrettiin verkkoon ja lisäksi etänä toteutettiin muutamia ylimääräisiä toimintoja.

Tapahtumien lisäksi vuoden 2021 toimintamuotoja olivat vertaistukupuhelin, verkkovertaistuki, neuvonta ja vaikuttamistoiminta. Tiedotus tapahtui sähköisten jäsenkirjeiden, nettisivujen, jäsenviestien, Facebookin ja Twitterin kautta. Leskeyteen ja suruun liittyvää tietoa välitettiin opaskirjasten, nettisivujen materiaalin, kirjoitettujen artikkeleiden, messujen ja koulutusten kautta.

Valtakunnallista ja paikallista yhteistyötä tehtiin erilaisten järjestöjen, seurakuntien ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa. Toimintavuoden tärkeimmät yhteistyöverkostot olivat Surujärjestöt ja Monimuotoiset perheet -verkosto.

Surujärjestöjen yhteisellä Surevan kohtaaminen – hankkeella oli viimeinen hankevuosi. Hankkeelle haettiin Stea:lta pysyvää Ak -avustusta, joka sille myös myönnettiin. Monimuotoiset perheet -verkoston jatkoi toimintaansa Stea:lta saadun Ak -avustuksen turvin.

2 Hallitus

Hallitus 1.1.2021-29.5.2021

Puheenjohtaja Marja-Leena Oinonen
Varapuheenjohtaja Niina Äikäs
Sihteeri Sari Veijalainen
Rahastonhoitaja Pirjo Ikäheimonen
Jäsen Auli Majuri-Naappi
Jäsen Taru Pihlasvaara
Jäsen Maarit Orell
varajäsen Erkki Kirjavainen

Hallitus 29.5.-31.12.2021

Puheenjohtaja Pirjo Ikäheimonen
Varapuheenjohtaja Niina Äikäs
Sihteeri Markku Leskinen
Rahastonhoitaja Riikka Oosi
Jäsen Auli Majuri-Naappi
Jäsen Sari Veijalainen
Varajäsen Taru Pihlasvaara

3 Kokoukset

Hallituksen kokouksia oli vuoden 2021 aikana viisi.

4 Työntekijät

Vuonna 2021 yhdistyksellä oli neljä työntekijää: toiminnanjohtaja, järjestökoordinaattori, vertaistoiminnan koordinaattori, viestintäsuunnittelija (osa-aikainen). Yhdistyksen toiminnassa oli mukana 72 vapaaehtoista: 31 vertaistukiryhmien ohjaajaa, verkkovertaistukiryhmän ohjaaja, 11 puhelintukihenkilöä, 21 kokemusasiantuntijaa, 4 lastenhoitajaa, verkkoyhteisön vapaaehtoinen, 2 lomaviikon vapaaehtoista ryhmänohjaajaa sekä lakimies.

5 Rahoitus

Stea:n myöntämä yleisavustus vuodelle 2021 oli 234 000 €. Henkivakuutusyhtiö Kalevan 700 € tuki käytettiin vanhempansa menettäneiden nuorten verkkovertaisryhmän toteutukseen. Yksityiseltä henkilöltä saadut lahjoitukset käytettiin leskien ja leskiperheiden vertaistukitoimintaan. Viiden vertaistukiryhmän toimintaan saatiin kaupunkien toiminta-avustuksia yhteensä 3150 €. Tuottoja kertyi myös jäsenmaksuista, tapahtumiin osallistuvien maksamista omavastuuosuuksista ja painotuotemyynistä. Yhdistyksen toiminnasta noin 90 % toteutui STEA:n veikkausvaroista myöntämän yleisavustuksen turvin.

6 Toiminnan arviointi

Yhdistys keräsi sähköisellä arviointilomakkeella palautetta kaikista vertaistukitapahtumista. Vuoden lopussa toteutettiin palautekyselyt yhdistyksen toimintaan osallistuneille ja vapaaehtoisille. Palauteen mukaan yhdistyksen tapahtumat ja toiminta koettiin laadukkaina ja itselle hyödyllisenä. Palautekyselyiden tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Yhdistyksen työntekijät ja hallituksen jäsenet arvioivat omaa toimintaansa sähköisellä kyselyllä. Itsearviointit käsiteltiin työntekijöiden arviointipäivässä. Yhdistyksen toimintaa seurattiin ja arvioitiin myös hallituksen kokouksissa.

7 Vertaistukitoiminta

7.1 Vertaistukiryhmät, vertaistukipuhelin ja verkkoyhteisö

Vuonna 2021 nuorten leskien vertaistukiryhmiä toimi 16 paikkakunnalla. Koronatilanne vähensi merkittävästi ryhmien tapaamisia. Vertaisryhmät kokoontuivat 95 kertaa vuoden aikana, joista osa etätoteutuksena koronatilanteesta johtuen. Uutena ryhmänä aloitti myös englanninkielinen

verkkovertaisryhmä. Käyntikertoja näissä ryhmissä oli kaikkiaan 532. Paikallisia vertaistukiryhmiä ohjasivat yhdistyksen vapaaehtoiset. Tämän lisäksi järjestettiin säännöllisesti kokoontuvaa verkkovertaistukiryhmää, johon oli mahdollista osallistua paikkakunnasta riippumatta. Verkkotapaamiset järjestettiin osittain työntekijä vetoisesti ja osittain vapaaehtoisen ohjaamana. Valtakunnallisia verkkovertaisia järjestettiin vuoden aikana kaikkiaan 31 ryhmäkertaa ja näissä oli yhteensä 344 osallistujaa. Lasten ryhmätoimintaa/lastenhoitoa oli viidellä paikkakunnalla. Lasten osalta oli 43 käyntikertaa. Yhdistys tuki vertaistukiryhmiä taloudellisesti maksamalla ryhmän kokoon sidottua avustusta, jonka ryhmät voivat käyttää tarjoilu- ja toimintakuluihin.

Vertaistukiryhmätapaamisten lisäksi ryhmillä oli vapaamuotoisia toimintaa useilla paikkakunnilla. Vapaamuotoisia tapahtumia ja toimintaa järjestettiin vuoden aikana 27 kertaa, ja niihin osallistui yhteensä 300 leskeä ja leskiperheiden lasta. Joidenkin tapahtumien toteuttamiseen käytettiin kaupunkikohtaisesti myönnettyjä kaupunkiaavustuksia.

Yhdistyksen vertaistukipuhelinta koordinoidaan yhdistyksen toimistolta käsin ja puhelut ohjataan yhdistyksessä toimiville puhelinvertaisille. Vertaistukipuhelimen tarkoituksena on tarjota leskille mahdollisuus keskustella rauhassa puhelimesta erilaisista leskeyteen ja suruun liittyvistä aihealueista. Vuoden 2021 aikana soitettiin kaikkiaan 155 vertaistukipuhelua. Leskien kesken-verkkoyhteisöön liittyi vuoden aikana 140 uutta jäsentä.

Vapaaehtoisia tuettiin koulutuksin, tukipuheluin ja tiedotuksella. Työnohjauksellista tukea ja tapaamisia vapaaehtoisille järjestettiin myös etätoteutuksena Zoomin välityksellä. Vapaaehtoisille suunnattu elokuun työnohjauksellinen virkistysviikonloppu jouduttiin perumaan koronatilanteen vuoksi. Korvaavana toimintana järjestettiin Käpy ry:n kanssa yhteistyössä webinaari, jossa aiheena oli luontaiset toimintatyylit ja stressin purku. Uusia puhelinvertaisia koulutettiin 13.2. niin ikään Zoomin välityksellä. Elokuussa koulutimme uuteen vapaaehtoistehtävään, verkkoryhmänohjaaksi, uusia vapaaehtoisia. Lokakuussa puolestaan järjestettiin koulutus uusille ja vanhoille ryhmänohjaajille. Kaikkiaan yhdistyksen järjestämissä vapaaehtoisten koulutuksissa oli mukana 35 osallistujaa.

7.2 Vertaistukiviikonloput ja muut tapahtumat

Koronatilanteen vuoksi vuoden ensimmäinen, helmikuulle kaavailtu, leskien vertaistukiviikonloppu jouduttiin perumaan kokonaan. Rajoitustoimista johtuen myöskään toinen leskien vertaistukiviikonloppu ei toteutunut aivan suunnitellusti, vaan se jouduttiin järjestämään kahtena erillisenä toteutuksena 27.-29.8. ja 19.-21.11. Näin ryhmäkoko saatiin pidettyä koronarajoitusten sallimissa rajoissa.

Molemmat leskien vertaistukiviikonlopun toteutukset pidettiin Kylpylähotelli Peurungassa, Laukaassa. Myös Minun elämäni -viikonloppu pidempään leskenä olleille järjestettiin samassa paikassa ja se toteutui täysin suunnitellusti ilman tarvetta ryhmäkoon rajoituksiin. Viikonlopuissa käsiteltiin leskeyden aiheuttamaa elämänmuutosta, surua sekä omaan jaksamiseen ja hyvinvointiin liittyviä teemoja.

Leskiperheiden vertaistukiviikonloppu järjestettiin 24.-26.9. koulutus ja kuntoutuskeskus Kiipulassa, Janakkalassa. Lapsille ja nuorille oli omat ikäryhmittäin jaetut, ammatillisesti ohjatut vertaistukiryhmät, joissa vanhemman menetystä ja surua käsiteltiin luovin ja toiminnallisista menetelmin. Vanhempansa menettäneille nuorille järjestettiin Mulla on ikävä -verkkovertaistukiryhmä toukokuussa. Lisäksi yhteistyössä muiden Surujärjestöjen kanssa nuorille toteutettiin vertaistukiviikonloppu Varalan urheiluopistolla, Tampereella. Olimme myös mukana toteuttamassa lapsille ja nuorille suunnattuja Tunteet verkkoon -vertaistukiryhmiä yhdessä Lounais-Suomen Syöpäyhdistys ry:n ja Suomen Syöpäyhdistys ry:n kanssa. Vertaistukiviikonloppuihin, nuorten vertaistukeen ja lasten sururyhmiin osallistui vuoden aikana 88 henkilöä.

Surujärjestöjen kanssa toteutettiin yhteistä toimintaa myös katvealueiden tavoittamiseksi. Sureville ja ammattilaisille suunnattu Syväluotaus suruun-tapahtuma järjestettiin 13.11. Sodankylässä. Leskien Hyvinvointipäiviä oli kaksi. Kevään Hyvinvointipäivä järjestettiin 20.3. verkkototeutuksena. Toinen Hyvinvointipäivistä järjestettiin paikan päällä 20.11. Hotelli Laplandissa, Tampereella. Päivien sisältö koostui hyvinvointiin liittyvistä teemoista ja niissä oli yhdistyksen työntekijän lisäksi ulkopuolisia luennoitsijoita. Muita yhdistyksen järjestämiä tapahtumia olivat Winkkuwoimaa -webinaari 5.6. ja Lapsen suru -webinaari 10.11. Lisäksi yhteistyössä Maaret Kallion kanssa järjestettiin Voimana toivo -verkkokurssi. Osallistujia eri tapahtumissa ja toiminnoissa oli yhteensä 384.

Nuoret Lesket ry oli järjestöyhteistyökumppanina Maaseudun Terveys - ja Lomahuolto ry:n järjestämällä leskiperheiden lomaviikoilla, joita oli vuonna 2021 kaksi. Molemmilla lomaviikoilla oli mukana myös yhdistyksen vapaaehtoinen ohjaamassa vertaistapaamisia.

8 Viestintä

Nuoret Lesket ry:n tiedotus tapahtui pääasiallisesti yhdistyksen omien nettisivujen <https://nuoretlesket.fi/> kautta. Nettisivujen lisäksi jäsenviestintää toteutettiin sähköisten jäsenkirjeiden ja sähköpostiviestien kautta. Lisäksi yhdistyksen Facebook -sivujen ja Twitterin kautta tiedotettiin toiminnasta ja ajankohtaisista asioista. Yhdistyksen nettisivuilla oli vuoden aikana 28 000 istuntoa ja 18 000 kävijää. Yhdistyksen Facebook-sivuilla oli vuoden lopussa 1 630 seuraajaa. Sinne vietiin 168

julkaisua, jotka tavoittivat keskimäärin 1000 henkilöä, suosituimmat julkaisut tavoittivat 5200–15 000 henkilöä. Twitterissä oli vuoden lopussa 320 seuraajaa. Keskimääräiset twiittien näyttökerrat olivat 3000/kk.

Yhdistys tiedotti aktiivisesti eri yhteistyötahojen tarjoamasta, leskille ja leskiperheille suunnatusta toiminnasta. Esimerkkeinä näistä Mieli ry:n järjestämät ryhmät ja kurssit, Eläkeliiton Yhtäkkiä Yksin -kurssit sekä seurakuntien ja syöpäyhdistysten sururyhmät. Erilaisia tutkimuspyyntöjä ja toimittajien haastattelupyyntöjä välitettiin yhteensä 22 kappaletta.

Leskiä opastettiin erilaisissa lainsäädäntöön ja etuuksiin liittyvissä asioissa sekä puhelimitse, että sähköpostitse. Nuoret Lesket ry:n maksutonta lakineuvontapalvelua käytti vuoden aikana 21 leskeä. Nuoret Lesket ry:n esitettä jaettiin leskien lisäksi leskiä ja leskiperheitä työssään kohtaaville ammattilaisille yhteensä 300 kpl. Leskiopas – opas nuorena leskeytyneelle ja Miten tukea lasta, kun läheinen on kuollut – opaskirjasia jaettiin ja myytiin yhteensä 480 kpl. Opaskirjaset ovat tulostetavissa myös yhdistyksen nettisivuilta.

9 Koulutukset & messut

Nuoret Lesket ry oli mukana järjestämässä vuoden 2021 Surukonferenssia, joka toteutettiin 15.-16.4. etätapahtumana. Konferenssissa oli 347 osallistujaa. Yhdistyksen kokemusasiantuntijat olivat Surevan kohtaaminen -hankkeen kautta mukana 20 koulutustilaisuudessa ja antoivat kuusi haastattelua. Kaikkiaan hankkeen kautta järjestettiin 90 tilaisuutta ja niissä oli yhteensä 3100 kuulijaa. Yhdistys piti yhden etäkoulutuksen kriisikeskuksen vapaaehtoisille, tilaisuudessa oli 25 osallistujaa. Koronatilanteen vuoksi kaikenlainen messutoiminta oli pääosin tauolla. Yhdistys oli mukana vain valtakunnallisilla lastensuojelun päivillä lokakuussa. Muita yhdistyksen aihealueeseen liittyviä messuja ei toteutettu koronan vuoksi, joten nuo lastensuojelun päivät jäivät yhdistyksen osalta ainoaksi messutoiminnaksi 2021.

10 Vaikuttamistoiminta

Hallituksen esitys perhe-eläkelainsäädännön uudistamiseksi eteni huhtikuussa eduskunnan käsittelyyn. Yhdistys julkaisi tiedotteen, jossa kertoi oman kantansa hallituksen esitykseen. Tämän jälkeen toukokuussa Sosiaali- ja terveysvaliokunta kutsui Nuoret Lesket ry:n kuulemistilaisuuteen kertomaan oman näkemyksensä uudistukseen liittyen. Tässä yhteydessä yhdistys jätti lisäksi oman kirjallisen asiantuntijalausuntonsa aiheesta. Nuoret Lesket ry esitti tiedotteissaan ja

lausunnoissaan, että lakiesitystä olisi pitänyt muuttaa siten, että leskeneläkeoikeus olisi taattu kaikille leskille iästä ja perhemuodosta riippumatta ja kaavamaisesta eläkkeiden määräaikaistamisesta olisi luovuttu. Nuoret Lesket ry vaati myös, että leskeneläkeoikeus olisi taattu kaikille avoliitosta leskeytyneille, joilla on yhteinen lapsi kuolleen avopuolisonsa kanssa avoliiton kestosta riippumatta. Nuoret Lesket ry:n vaatimuksia leskien tasavertaisesta kohtelusta ei kuitenkaan otettu huomioon, vaan eduskunta hyväksyi hallituksen esityksen ilman muutoksia marraskuussa ja uudistettu laki astui voimaan 1.1.2022. Yhdistys julkaisi myös esityksen hyväksymisen jälkeen tiedotteen, jossa ilmaisi tyytymättömyytensä päätökseen.

Nuoret Lesket ry antoi lausunnon valtiovarainministeriön lakiluonnokseen asetukseksi Digi- ja väestötietoviraston suoritteiden maksuihin 2021. Yhdistys esitti lausunnossaan, että ala-ikäisten edunvalvontaan liittyvien lupien tulee olla maksuttomia. Lisäksi DVV:n kanssa tehtiin yhteistyötä heidän valmistelemansa edunvalvontaoppaan tiimoilta. Yhdistys osallistui kahteen haastatteluun, jossa se välitti jäsenistönsä näkemyksiä ja kokemuksia alaikäisen edunvalvontaan liittyen.

Nuoret Lesket ry:n vaikuttamistoimintaa tehtiin osittain yhteistyössä Monimuotoiset perheet - verkoston kanssa. Verkoston tavoitteena on vaikuttaa lainsäädäntöön ja palvelujärjestelmään niin, että ne huomioisivat perheiden monimuotoisuuden. Tietoa monimuotoisista perheistä ja verkoston tavoitteista on koottuna www.monimuotoisetperheet.fi nettisivuille. Nuoret Lesket ry oli aktiivisesti mukana verkoston työssä antaen oman näkemyksensä lausuntoihin ja vaikuttamistyöhön sekä osallistuen johtoryhmätyöskentelyyn. Yhdistys oli mukana tuottamassa sisältöä Monimuotoiset perheet -verkoston nimissä julkaistuihin Monimuotoiset perheet työelämässä -oppaaseen. Oppaan tavoitteena on auttaa työyhteisöjä rakentamaan kaikenlaiset perheet huomioivaa perheystävällistä kulttuuria.

Vuonna 2021 vielä hankemuotoisena toiminut Surujärjestöjen yhteinen Surevan kohtaaminen -hanke auttoi tuottamallaan sisällöllä ammattilaisia kohtaamaan läheisensä menettäneitä ja tiedotti sureville saatavilla olevasta tuesta. Hankkeen kouluttamat kokemusasiantuntijat vierailivat työpaikoilla ja oppilaitoksissa kertomassa omista kokemuksistaan läheisen kuoleman jälkeen.

Kokemusasiantuntija myös jakoivat ja levittivät Surujärjestöjen osaamista ja tutkittua tietoa. Hankkeen nettisivuilla olevaan tietopankkiin julkaistiin runsaasti uutta sisältöä. Kaikki hankkeen järjestöt osallistuivat johtoryhmätyöskentelyyn, omien kokemusasiantuntijoiden perehdytykseen ja materiaalipankin sisällön tuottamiseen.

11 Yhteistyö

Nuoret Lesket ry:n tärkeimmät yhteistyöverkostot ovat Monimuotoiset perheet -verkosto ja Surujärjestöt -verkosto. Monimuotoiset perheet -verkostoon kuuluvat Käpy Lapsikuolemaperheet ry, Suomen Monikkoperheet ry, Adoptioperheet ry, Suomen Uusperheiden Liitto, Yhden vanhemman perheiden liitto ry, Sateenkaariperheet ry, Perhehoitoliitto ry, Lapsettomien yhdistys Simpukka ry, Familia ry ja Nuoret Lesket ry. Surujärjestöihin kuuluvat Käpy Lapsikuolemaperheet ry, Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry, Surunauha ry ja Nuoret Lesket ry.

Surukonferenssiyhteistyössä olivat Surujärjestöjen lisäksi mukana Tampereen Yliopiston Yhteiskuntatieteiden tiedekunta, Suomalaisen Kuolemantutkimuksen Seura Ry, MIELI Suomen Mielenterveys ry ja Kirkkohallitus.

Järjestöyhteistyökumppanina yhdistys oli Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n järjestämällä leskiperheiden lomaviikoilla.

Kertaluonteista yhteistyötä ja toiminnasta tiedottamista tehtiin kriisikeskusten, sairaaloiden, seurakuntien, muiden järjestöjen, julkisen sektorin toimijoiden ja oppilaitosten kanssa. Opinnäytetyön yhteistyötä tehtiin viiden eri opinnäytteen kanssa.

Nuoret Lesket ry on Soste ry:n, KYT-Keski Suomen yhteisöjen tuki ry:n, Kansalaisareenan ja Hyvinvointiala HALI ry:n jäsen.